

Teresa Martyniuk

Uniwersytet Gdański
Wydział Zarządzania
Katedra Rachunkowości
teresa.martyniuk@wp.pl

Olga Martyniuk

Uniwersytet Gdański
Wydział Zarządzania
Katedra Finansów Przedsiębiorstw
omartyniuk@ug.edu.pl

UPROSZCZENIA W SPRAWOZDAWCZOŚCI MIKRO- I MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW. MIT CZY RZECZYWISTOŚĆ?

Streszczenie: Sprawozdanie finansowe powinno dostarczać użytecznych informacji, by wiarygodnie i jasno prezentować status finansowy przedsiębiorstwa. Przyjęte w ustawie o rachunkowości zróżnicowanie rozwiązań sprawozdawczych uniemożliwia porównywalność informacji, jakich dostarczają sprawozdania różnych jednostek. Jednostki sektora MMP mają ograniczone obowiązki w zakresie sprawozdawczości finansowej. Mogą składać jedynie uproszczony bilans oraz rachunek zysków i strat, w których informacje są mocno zagregowane. Niewystarczająca szczegółowość poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego zmniejsza jego przydatność, a w konsekwencji użyteczność.

Słowa kluczowe: sprawozdanie finansowe, jakość informacji sprawozdawczej, uproszczenia sprawozdawczości sektora MMP.

Wprowadzenie

Sprawozdania finansowe są narzędziem komunikacji organizacji z otoczeniem. Pełnią one kluczową rolę w realizacji funkcji rozliczeniowej rachunkowości, która ewoluuje wraz z rozwojem działalności gospodarczej. Wywiera to również wpływ na kształt sprawozdawczości finansowej mikro- i małych przedsiębiorstw (dalej: MMP). Tocząca się dyskusja opiera się na przesłance, że organizacja, zakres i kształt sprawozdawczości finansowej MMP decyduje w sposób bezpośredni o możliwościach rozwojowych tego sektora, a w ślad za tym – o wzroście i rozwoju gospodarek, w których te podmioty funkcjonują. Niska jakość obowiązków sprawozdawczych tego sektora wpływa na jego stabilność

finansową, a także ogranicza możliwość korzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Stąd, mając na względzie, że głównym źródłem informacji o sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstwa jest sprawozdawczość finansowa, w artykule podjęto próbę odpowiedzi na pytanie: czy przyjęte w ustawie o rachunkowości uproszczenia w zakresie sprawozdawczości finansowej tych podmiotów wiernie odzwierciedlają ich rzeczywistość gospodarczą? Czy są to rzeczywiste, czy pozorne uproszczenia zmniejszające pracochłonność obowiązku sprawozdawczego?

Szukając odpowiedzi na te pytania, stwierdzono, że specyfika użytkowników informacji sprawozdawczej tego sektora powoduje, że sprawozdawczość finansowa w dużej mierze zależy od cech wyróżniających tę grupę przedsiębiorstw oraz ich oddziaływania na otoczenie, zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne.

Podczas pisania artykułu przeprowadzono krytyczną analizę literatury przedmiotu oraz regulacji prawnych rachunkowości.

1. Wiarygodność i jakość informacji sprawozdawczej

Aktualnie coraz większy nacisk kładzie się na wiarygodność informacji płynących z rachunkowości i sprawozdawczości, a co się z tym wiąże – na zapewnienie ochrony interesów wszystkich uczestników procesu gospodarczego korzystających z tych danych. Nadanie sprawozdaniom finansowym cech wiarygodności wymaga rozpoznania i badania oraz oceny systemu rachunkowości jednostki gospodarczej. Badanie takie polega na sprawdzeniu wiarygodności i prawidłowości rachunkowości jako systemu informacyjnego, zgodności z obowiązującym prawem oraz zasadami. Z kolei o jakości sprawozdania finansowego decydują „takie jego właściwości, które sprawiają, że informacje w nim zawarte są użyteczne dla odbiorców tych informacji” [Pfaff, 2007, s. 58-59]. Głównym celem jego sporządzania jest więc prezentacja zestawu wysokiej jakości informacji użytecznych przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.

Atrybut użyteczności – zgodnie z Załoženiami koncepcyjnymi MSSF – posiada informacja przydatna i wiernie odzwierciedlająca rzeczywistość¹. Przyjmuje się przy tym, iż staranne wyważenie tych jakościowych cech pozwala przedstawić w sprawozdaniu finansowym rzetelny oraz jasny obraz sytuacji i dokonań finansowych podmiotu. Jeśli dane zawarte w sprawozdaniach finansowych spełniają określone wymogi jakościowe, umożliwiają pokazanie rzeczywistego ob-

---

¹ Por. [Pfaff, 2007, s. 59-66; Założenia koncepcyjne MSSF, 2011, s. 30-31].

razu przedsiębiorstwa, a także podejmowanie optymalnych decyzji i dokonywanie właściwych ocen.

Jakościowe cechy uzupełniają ograniczenia dotyczące zwłaszcza przydatności i wiarygodności informacji oraz ich związku z rzetelnym i jasnym obrazem. Ograniczenia te wynikają z konieczności wyważenia:

- korzyści z terminowej sprawozdawczości (przydatność) i wiarygodności dostarczanych informacji,
- korzyści uzyskanych dzięki informacjom, które powinny przewyższać koszty ich dostarczenia.

Aby informacje finansowe zawarte w sprawozdaniach posiadały walor użyteczności, muszą być zrozumiałe dla użytkowników. Przy czym, od korzystającego ze sprawozdania finansowego wymaga się dostatecznej wiedzy ekonomicznej oraz chęci zaznajomienia się z nowymi informacjami. Nie należy więc rezygnować z prezentowania bardziej skomplikowanych zagadnień tylko dlatego, że dla pewnej grupy użytkowników mogą być one niezrozumiałe.

Głównym atrybutem użyteczności sprawozdania finansowego jest przydatność, co oznacza zdolność oddziaływania na podejmowane przez użytkowników decyzje ekonomiczne. Taką cechą posiada informacja wykorzystywana przy dokonywaniu ocen, przy czym powinna ona umożliwiać nie tylko weryfikację ocen wcześniejszych – poprzez ich potwierdzenie lub skorygowanie, ale także posiadać wartość predyktywną.

Zgodnie ze zmianami w Założeniach Konceptyjnych Sprawozdawczości Finansowej, za szczególnie istotne uznano informacje przydatne do oceny przewidywanych przepływów środków pieniężnych [Jaruga, 2007, s. 17], a także informacje, których treść może spowodować podjęcie lub zmianę konkretnych decyzji gospodarczych przez odbiorców informacji [Gos i in., 2015, s. 13]. Przydatność informacji wiąże się także z jej istotnością, która zależy od kwoty oraz błędu – ocenianego w danych okolicznościach – w przypadku pominięcia lub zniekształcenia tej pozycji. To, czy informacja ma wartość znaczącą, zależy od treści i skali opisywanego zjawiska. Należy zauważyć, iż zgodnie z koncepcją wartości znaczącej, to w mniejszych jednostkach niższa wartość pozycji może mieć relatywnie większy wpływ na obraz prezentowany w sprawozdaniu finansowym.

Prezentowane informacje wiernie odzwierciedlają rzeczywistość, gdy są kompletne, nie zawierają istotnych błędów i są neutralne [Gos i in., 2015, s. 14] oraz gdy „użytkownicy mogą być pewni, że wiernie odzwierciedlają to, co starają się odzwierciedlić lub czego odzwierciedlenia można by od nich zasadnie oczekiwać” [Turyna, 2003, s. 63]. Wiernie przedstawienie rzeczywistości należy

rozumieć jako zgodność sprawozdania finansowego z założeniami i procedurami stworzonymi lub adaptowanymi przez rachunkowość [Gierusz, 2006, s. 21]. W przypadku informacji finansowej, wierność odwzorowania obarczona jest pewnym ryzykiem, które wynika z problemów związanych z identyfikacją i pomiarem oraz stosowaniem odpowiednich zasad wyceny i prezentacji [Micherda, 2007, s. 5].

Wiarygodność informacji wymaga ponadto zachowania przewagi treści nad formą, co oznacza przedstawienie zdarzeń zgodnie z ich treścią ekonomiczną i rzeczywistością gospodarczą, a nie tylko według formy prawnej.

Neutralność jako warunek wiarygodności informacji wymaga rezygnacji z uznania z góry założonego wyniku. Wiąże się ona z brakiem stronniczości, „co oznacza eliminowanie jakiegokolwiek selekcji danych (z wyjątkiem informacji nieistotnych), eksponowania jednych informacji, a ukrywania innych” [Gierusz, 2006, s. 22].

Z kolei ostrożność umożliwia uwzględnienie w sprawozdaniu finansowym niepewności, która w sposób nieunikniony towarzyszy wielu zdarzeniom. Polega ona na rozważeniu przy stosowaniu subiektywnych ocen potrzebnych do dokonania oszacowań. Ostrożność nie uzasadnia jednak tworzenia nadmiernych rezerw, celowego zawyżania kosztów i zobowiązań czy zaniżania przychodów oraz aktywów. Takie praktyki prowadzą bowiem do utraty wiarygodności sprawozdań finansowych.

Informacje wiarygodne muszą być kompletne, czyli zawierać wszystkie istotne szczegóły dotyczące danej transakcji lub zdarzenia, z uwzględnieniem ograniczenia, jakie wynika z wyważenia korzyści i kosztów. Pominięcie pewnych informacji może powodować, że staną się one nieprawdziwe oraz będą wprowadzały w błąd, a więc utracą nie tylko wiarygodność, ale i przydatność.

Aby informacja zawarta w sprawozdaniu finansowym była użyteczna, musi być porównywalna. Tę cechę jakościową należy rozpatrywać w trzech płaszczyznach:

- porównywalności na tle innych jednostek – czemu sprzyja harmonizacja zasad rachunkowości oraz akceptacja standardów międzynarodowych;
- porównywalności w czasie – co wymaga stosowania przez jednostkę tych samych zasad pomiaru i prezentacji zdarzeń w kolejnych okresach (zasada ciągłości);
- porównywalności w obszarze sprawozdania finansowego – tak aby prezentowane w nim kategorie były spójne.

Porównywalność informacji jest podstawowym warunkiem badania struktury i dynamiki, analizy trendów rozwojowych oraz prognozowania wszelkich

zjawisk. Konsekwencją wymogu porównywalności jest obowiązek informowania użytkowników sprawozdań finansowych o przyjętych przez jednostkę zasadach rachunkowości, ich zmianach i skutkach, jakie one powodują. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o rachunkowości należy „w sprawozdaniu finansowym jednostki za rok obrotowy, w którym zmiany te nastąpiły, podać przyczyny tych zmian, określić liczbowo ich wpływ na wynik finansowy oraz zapewnić porównywalność danych sprawozdania finansowego dotyczących roku poprzedzającego rok obrotowy, w którym dokonano zmian”.

Należy jednak podkreślić, że stosowanie powyższych zasad nie gwarantuje użyteczności informacji sprawozdawczej, jeżeli księgi rachunkowe nie będą rzetelnie i bezbłędnie prowadzone.

2. Zakres informacji sprawozdawczej sektora MMP

W związku z tym, że głównym celem sprawozdawczości finansowej jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych swoich odbiorców, zakres treściowy powinien być przez nich kształtowany. Zakres szczegółowości sprawozdania finansowego określa ustawa o rachunkowości, biorąc pod uwagę przynależność organizacji do określonej grupy podmiotów.

Ustawa wyróżnia trzy grupy podmiotów sporządzające sprawozdanie finansowe, a mianowicie: mikroprzedsiębiorstwa, małe przedsiębiorstwa i jednostki pozostałe. Nowela ustawy o rachunkowości z dnia 5 września 2014 r. w art. 3 ust. 1a i 1b uznaje za mikroprzedsiębiorstwa:

1. Spółki handlowe (komandytowe, komandytowo-akcyjne, jawne, partnerskie, akcyjne i z o.o.) oraz oddziały zagranicznych przedsiębiorstw, jeśli nie przekroczyły co najmniej dwóch z trzech wielkości w roku obrotowym, którego dotyczy sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym, tj.:
  - a) suma bilansowa – 1 500 000 zł,
  - b) przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów – 3 000 000 zł,
  - c) średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty – 10 osób.
2. Stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, fundacje, przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, społeczno-zawodowe organizacje rolników, organizacje samorządu zawodowego, organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła oraz Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej.

3. Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, jeżeli przychody netto tych jednostek ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych wyniosły równowartość w walucie polskiej nie mniej niż 1 200 000 euro i nie więcej niż 2 000 000 euro za poprzedni rok obrotowy, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęły działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą.

Ponadto w ustawie znajduje się zapis o jednostkach gospodarczych prowadzących działalność na niewielką skalę, które mogą sporządzać sprawozdanie finansowe w wersji uproszczonej, jeśli w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok nie przekroczyły dwóch z trzech wielkości [Ustawa o rachunkowości art. 50 ust. 2]:

- a) 50 osób – średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty,
- b) 2 000 000 euro – suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego w walucie polskiej,
- c) 4 000 000 euro – przychody netto ze sprzedaży produktów i towarów oraz operacji finansowych.

Sprawozdanie finansowe jednostki mikro może obejmować wyłącznie uproszczony bilans oraz uproszczony rachunek zysków i strat, co prezentują tab. 1 i 2. Jednostki te nie muszą sporządzać informacji dodatkowej, a jedynie dołączać do bilansu informacje uzupełniające.

Tabela 1. Uproszczony bilans dla jednostek mikro

Aktywa	Pasywa
A. Aktywa trwałe , w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Środki trwałe B. Aktywa obrotowe , w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Zapasy, • Należności krótkoterminowe C. Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	A. Kapitał własny , w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Kapitał podstawowy B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania , w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Rezerwy na zobowiązania, • Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek
Razem Aktywa	Razem Pasywa

Źródło: [Załącznik nr 4 do ustawy o rachunkowości].

Podstawowym elementem rocznego sprawozdania finansowego, prezentującym sytuację majątkową i finansową przedsiębiorstwa poprzez interpretację poszczególnych składników aktywów i pasywów, jest bilans. Kompletnie, jasne

i przejrzyste przedstawienie wszystkich zawartych w bilansie informacji wymaga odpowiedniej jego budowy, by przedstawić w nim adekwatną do rzeczywistości treść. Szczegółowość treści bilansu ma istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji jego zadań. Bilans nie powinien zawierać nadmiernie skondensowanych pozycji w celu zapewnienia jego czytelności i jasności [Samelak, 2004, s. 137-144; Walińska, Bek-Gaik i Rymkiewicz, 2015, s. 18-20].

Jak wynika z tab. 1, informacje zawarte w uproszczonym bilansie dla mikroprzedsiębiorstw są wysoce skumulowane. Pojawiają się więc pytania, czy w takim razie bilans ten spełnia cechy jakościowe, jakie stawia się sprawozdaniom finansowym (o czym była mowa w punkcie 1), czy spełnia on swoje cele. Ponadto, czy na podstawie treści uproszczonego bilansu będzie można wiarygodnie ocenić sytuację majątkową i finansową jednostki gospodarczej. Konsekwencją tak dużej agregacji danych w bilansie może być znaczne zmniejszenie jego użyteczności dla użytkowników zewnętrznych (kredytodawcy, ubezpieczyciele) i obniżenia jego istotności dla właścicieli. Prawdopodobnie wymagania sprawozdawcze użytkowników zewnętrznych wobec mikrojednostek będą obejmowały zakres podobny do wymagań wobec małych podmiotów. Ponadto, F – 02 Statystyczne sprawozdanie finansowe nie uległo zmianie, więc mikrojednostki zobowiązane do sporządzania tych sprawozdań i tak będą musiały przygotować wszystkie dane w pełnym zakresie. Tym samym bilans przygotowany zgodnie z ustawą o rachunkowości będzie stanowił dokument sporządzany tylko ze względu na obowiązki wynikające z tejże ustawy, nieużyteczny dla innych celów. Należy bowiem pamiętać, że w mikrojednostkach sprawozdawczość finansowa (w tym bilans) tworzona jest najczęściej nie na potrzeby właścicieli, a użytkowników zewnętrznych.

Z kolei rachunek zysków i strat, jako drugi po bilansie podstawowy element sprawozdania finansowego, prezentuje ostateczne rezultaty działań przedsiębiorstwa w danym roku obrotowym. Wynik finansowy wykazany w rachunku zysków i strat jest najbardziej syntetyczną miarą oceny efektywności działania jednostki gospodarczej. Dlatego prawidłowe jego ustalenie oraz przedstawienie czynników kształtujących jego wielkość ma istotne znaczenie dla podejmowania decyzji gospodarczych. Stąd odpowiadająca rzeczywistości treść tego rachunku powinna obejmować ujawnienie wszystkich zdarzeń wynikowych, dotyczących danego okresu sprawozdawczego i wyznaczenie prawidłowej ich wartości.

Przyjętą w ustawie o rachunkowości uproszczoną wersję rachunku zysków i strat dla mikroprzedsiębiorstwa prezentuje tab. 2.

Tabela 2. Uproszczony rachunek zysków i strat dla jednostek mikro

A. Przychody podstawowej działalności operacyjnej i zrównane z nimi , w tym: – zmiana stanu produktów (zwiększenia +; zmniejszenia –) B. Koszty podstawowej działalności operacyjnej – amortyzacja – zużycie materiałów i energii – wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia – pozostałe koszty C. Pozostałe przychody i zyski , w tym: – aktualizacja wartości aktywów D. Pozostałe koszty i straty – aktualizacja wartości aktywów E. Podatek dochodowy
F. Wynik finansowy netto ogółem lub Zysk/strata netto (A–B+C–D–E)

Źródło: [Załącznik nr 4 do ustawy o rachunkowości].

Podobnie jak bilans, wartość poznawcza rachunku zysków i strat dla mikroprzedsiębiorstw jest ograniczona, w szczególności w zakresie przychodów i kosztów. Ponadto, tak jak w przypadku bilansu, również statystyczny odpowiednik rachunku zysków i strat Sprawozdanie F – 01/I – 01 – Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe nie uległo zmianie; dane dotyczące kosztów i przychodów należy w nim wykazywać w pełnym zakresie, co powoduje że mikrojednostki i tak muszą dane ewidencjonować szczegółowo.

Z kolei jednostki małe, poza uproszczonym bilansem oraz rachunkiem zysków i strat, sporządzają dodatkowo uproszczoną informację dodatkową. Jednostki te mogą także nie sporządzać sprawozdania z działalności, pod warunkiem że w informacji dodatkowej ujawnią dane dotyczące nabycia udziałów (akcji) własnych. Mogą one również nie ujawniać informacji niefinansowych oraz dotyczących ochrony środowiska i zatrudnienia.

Ograniczenia w ujawnianiu informacji, wynikające z uproszczeń w sprawozdawczości finansowej MMP, powodują powstanie tzw. luki informacyjnej [Mikołajewicz, 2012, s. 232-233]. Może to spowodować, że większość właścicieli mikro- i małych przedsiębiorstw nie będzie wykorzystywała danych pochodzących ze sprawozdań finansowych do podejmowania decyzji, lecz traktowała ich sporządzanie jako obowiązek wynikający z prawa, co istotnie może wpłynąć na negatywne postrzeganie roli sprawozdawczości finansowej w jednostkach sektora MMP.

Należy podkreślić, że te ograniczenia w ujawnianiu informacji sprawozdawczej nie zmniejszają jednak obciążenia w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych (księgi głównej i ksiąg pomocniczych), wymuszają tylko na jednostkach gospodarczych większą agregację danych, które i tak są ewidencjonowane.

Podsumowanie

Przyjęte w ustawie o rachunkowości zróżnicowanie rozwiązań sprawozdawczych uniemożliwia porównywalność informacji, jakich dostarczają sprawozdania różnych jednostek. Jednostki sektora MMP, jak wyżej stwierdzono, mają ograniczone obowiązki w zakresie sprawozdawczości finansowej. Mogą składać jedynie uproszczony bilans oraz rachunek zysków i strat, w których informacje są mocno zagregowane.

Niewystarczająca szczegółowość poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego może jednak zmniejszyć jego przydatność, a w konsekwencji użyteczność [Micherda, 2012, s. 28; Garstecki, 2014, s. 10]. Brak odpowiednio szczegółowych danych w sprawozdaniu finansowym o sytuacji majątkowo-finansowej przedsiębiorstwa może spowodować także jego małą przydatność przy podejmowaniu decyzji gospodarczych, a tym samym ograniczyć potrzebę i sens sporządzania, a chyba nie to było głównym celem ustawodawcy.

Tworząc informacje sprawozdawcze sektora MMP, należy pamiętać, że:

- Jakość informacji tworzonej przez te przedsiębiorstwa w dużej mierze zależy od tego, do kogo jest kierowana. Podstawowa grupa odbiorców informacji finansowej mikro- i małych przedsiębiorstw to: właściciele, pracownicy, kredytodawcy i pożyczkodawcy, firmy leasingowe oraz urzędy skarbowe.
- Są to z reguły odbiorcy zidentyfikowani, a nie anonimowi, rozproszeni jak w przypadku przedsiębiorstw dużych.
- Krąg podmiotów zainteresowanych informacją kreowaną przez mikro- i małe przedsiębiorstwa zależy także od etapu ich rozwoju (cyklu życia).
- Różne są kierunki wykorzystania informacji o gospodarce finansowej tych przedsiębiorstw. Najczęściej dotyczą one obciążeń podatkowych, systemów motywacyjnych, kontroli stanu należności, zobowiązań, środków pieniężnych i zapasów.
- Korzystanie z instrumentów rynku kapitałowego w finansowaniu działalności gospodarczej jest ograniczone.
- Wiele mikro- i małych przedsiębiorstw nie ma odpowiednio wykwalifikowanych kadr. Często wysoko wykwalifikowani specjaliści nie są zainteresowani pracą w małych przedsiębiorstwach, nie widząc dla siebie szans rozwoju i kariery.
- Przedsiębiorstwa te mają ograniczone zasoby finansowe.

Chcąc zmniejszyć obowiązki sprawozdawcze sektora MMP, należało skoncentrować się nie tylko na sprawozdawczości finansowej, ale ogólnie na obowiązkach sprawozdawczych, jakie te jednostki mają. Trzeba bowiem pamiętać,

że mikro- i małe przedsiębiorstwa obecnie są zobligowane do prowadzenia sprawozdawczości podatkowej, sprawozdawczości finansowej, sprawozdawczości statystycznej, sprawozdawczości związanej z ochroną środowiska (GIOŚ), sprawozdawczości kadrowej (ZUS), sprawozdawczości związanej z ochroną danych (GIODO) oraz innych obowiązków sprawozdawczych związanych ze specyfiką danej działalności. Chcąc zredukować obciążenia administracyjne w sektorze MMP, należałoby więc szukać tych udogodnień przede wszystkim w ograniczaniu sprawozdawczości na potrzeby różnych instytucji państwowych, a także podjąć próbę stworzenia kompleksowego sprawozdania, które mogłoby być wykorzystywane równocześnie przez wielu użytkowników zewnętrznych (w tym organów administracji, ubezpieczycieli, banków) i właścicieli. Takie podejście mogłoby zwiększyć wiarygodność sporządzanych przez MMP sprawozdań, ponieważ ich użyteczność byłaby znacznie większa oraz weryfikowana przez różnych użytkowników. Obecnie konieczność przygotowywania zestawień danych finansowych w różnych formach na potrzeby różnych instytucji może powodować, że są one opracowywane z mniejszą starannością.

Literatura

- Garstecki D. (2014), *Porównywalność a przydatność sprawozdań finansowych. Analiza w ujęciu metodologii K.R. Poppera*, „Studia Oeconomica Posnaniensia”, Vol. 2, No. 4 (265).
- Gierusz J. (2006), *Koszty i przychody w świetle nadrzędnych zasad rachunkowości*, ODDK, Gdańsk.
- Gos W., Janowicz M., Mućko P., Niemiec A., Skoczylas W., Waśniewski P. (2015), *Sprawozdania finansowe i ich analiza*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa.
- Jaruga A. (2007), *Wpływ międzynarodowych i krajowych regulacji sprawozdawczości finansowej i auditingu na zmiany w praktyce rachunkowości* [w:] I. Sobańska, A. Szychta (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Micherda B. (2007), *Wiarygodność istotną cechą sprawozdania finansowego*, „Forum Rachunkowości”, nr 1.
- Micherda B. (2012), *Wybrane aspekty ewolucji rachunkowości* [w:] B. Micherda (red.), *Kierunki ewolucji sprawozdawczości i rewizji finansowej*, Difin, Warszawa.
- Mikołajewicz G. (2012), *Luka wartości w kontekście sprawozdawczości przedsiębiorstwa*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 261.
- Pfaff J. (2007), *Wpływ rewizji finansowej na wiarygodność sprawozdania finansowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Katowice.

- Samelak J. (2004), *Determinanty sprawozdawczości finansowej przedsiębiorstw oraz kierunki jej dalszego rozwoju*, Akademia Ekonomiczna, Poznań.
- Turyna J. (2003), *Standardy Rachunkowości, MSR – US GAAP – polskie ustawodawstwo*, Difin, Warszawa.
- Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (1994), Dz.U. Nr 121, poz. 591 z późn. zm.
- Walińska E., Bek-Gaik B., Rymkiewicz B. (2015), *Sprawozdawczość przedsiębiorstwa jako narzędzie komunikacji z otoczeniem. Wymiar finansowy i niefinansowy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.

**SIMPLIFICATIONS IN FINANCIAL REPORTING
OF MICRO- AND SMALL ENTERPRISES.
MYTH OR REALITY?**

Summary: Financial statements should provide useful information and clearly present the financial status of the company. Adopted in The Accounting Act reporting diversity prevents the comparability of the information they provide. According to this act, Polish micro- and small enterprises have limited responsibilities for financial reporting. They may submit only a simplified balance sheet and profit and loss account, in which information is highly aggregated. Insufficient detail in the financial statements of micro- and small entities reduces its usefulness and, consequently, usability.

Keywords: financial statement, quality of financial reporting, small business.